

[Villemoes.]

på dette område. De handelsministre, vi har haft efter krigen, i hvert fald Krag og jeg, har været indstillet på, at en sådan lovgivning skulle ophøre, når forholdene tillod det — det er netop derfor lovene har været tidsbegrænsede —, og jeg forstår, at den nuværende højtærede handelsminister har haft samme indstilling. Selvom vore aktieselskaber er en ikke uvigtig faktor i erhvervslivet, er de dog ikke den altoverskyggende driftsform, og det er ofte noget af et tilfælde, om et firma er et familieaktieselskab eller et firma, som er privat ejet, og det kan fra tid til anden være således, at der kan fremkomme visse uretfærdigheder overfor den nævnte type aktieselskaber. Det, jeg kalder familieaktieselskaber, er selskaber, som er stiftet af få personer af praktiske grunde, måske efter et arvefald, hvor den enkelte ikke kan fortsætte — på den måde fremkommer sådanne aktieselskaber jo ofte —, og de er i og for sig i deres daglige drift analoge med firmaer, der drives i indehaverens eget navn.

I en urolig tid, som den, vi fortsat finder os i, kan jeg på landstingets venstres vegne anbefale det foreliggende lovforslag, der skal gælde et år ud i fremtiden, så får vi se, hvordan forholdene udvikler sig. Efter min formening har vi efterhånden en temmelig god aktieselskabslovgivning her i landet, og den må selskaberne rette sig efter, hertil har vi nu føjet loven om udbyttebegrænsning. Det havde måske været ønskeligt, om vi nu var blevet fri for en lovgivning på dette område, men jeg kan som sagt slutte mig til den motivering, den højtærede handelsminister har givet for at bevare loven endnu et år.

Der er jo brådne kar i alle lande, og der kan være enkelte — det må erkendes —, som misbruger deres stilling på en sådan måde, at man ikke kan være tjent med det i en tid som den nuværende, selvom jeg i og for sig ikke kan indse, at spørgsmålet har megen relation til arbejdsløsheden, som vel dog, når alt kommer til alt, er os påtvunget, eller er en følge af forhold, som vi alene her i vort land ikke har kunnet beherske. Vi kan jo blot tænke på arbejdsløsheden i 1930'erne under den socialdemokratiske regering. Vi har aldrig haft så stor en arbejdsløshed som i de år, så jeg synes ikke rigtigt, en sammenligning mellem den tid og nu er i socialdemokratiets favør. Men i hvert tilfælde ligger det sådan, at hvis der er nogen, der vil begå

ting, som man ikke synes om, så er denne lov en vis bremse på eventuelle uhyrligheder på dividendepolitikens område,

I årene siden krigen kan man vel nok sige, at der i hvert tilfælde på papiret, i kroner og øre, ikke har været så helt dårlige indtjeningsmuligheder, men tager man samtlige aktieselskaber, ligger gennemsnitsudbetalingen til aktionærerne vistnok noget under 4 pct. af selskabernes egenkapital og reserver, og det er dog ikke nogen overvældende stor forrentning. Der er dog adskillige medborgere — jeg tænker særlig her på ældre —, som alle tider har sat en ære i at klare sig selv, og som også ønsker at klare sig selv på deres gamle dage uden at skulle ligge det offentlige til byrde. De har måske deres lille kapital anbragt i et eller andet selskab eller i flere selskaber, og de har ikke i disse år, i modsætning til praktisk talt alle andre samfundsklasser, fået deres årsindtægt forhøjet, og for sådanne mennesker med en renteindtægt, der slet ikke svarer til den almindelige rentefod her i landet i dag, kan det være temmelig træls.

Men i alt fald kan jeg som tidligere sagt på min gruppes vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

V. Knudsen: Det fremgår af behandlingen i det andet høje ting af det foreliggende lovforslag og af den højtærede ministers tale her i dag ved lovforslagets forelæggelse, at i hvert fald et flertal efter mit indtryk ikke tillægger loven om udbyttebegrænsning nogen større betydning. Den må vel siges at have opfyldt sit formål i krigs- og efterkrigstidsperioden, og når en lov har det, bør den bortfalde, men da den højtærede minister lægger nogen vægt på, at loven forlænges et år, og vi kan acceptere grunden hertil, vil mit parti gerne medvirke i håb om, at loven kan bortfalde den 1. januar 1953.

Det er under lovforslagets behandling i folketinget opløst, at det ubetalte gennemsnitsudbytte i de to år, der er forløbet efter de i 1948 vedtagne ændringer i den oprindelige lov, altså for årene 1949 og 1950, kun er steget meget lidt, og at aktieselskabernes konsolidering er sket i samme takt, en udvikling, jeg mener man kunne vente, idet en ansvarlig ledelse af et selskab først vil se på aktieselskabets tarv og ruste sig til de modgangstider, der kommer. Hensynet til konsolidering, likviditet og stabilitet spiller den altoverskyggende rolle. Men har et selskab endelig et særlig godt år, og er der taget fornødent